

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій
Кафедра української, іноземних мов та перекладу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Практична стилістика української мови»

на 2021-2022 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
Спеціальність	035 Філологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який викладає навчальну дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Бобух Надія Миколаївна
д. філол. н., професор,
завідувач кафедри української, іноземних мов та перекладу

Контактний телефон	+38-050-616-48-27
Електронна адреса	bobukh2017@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.im.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Засвоєння основних теоретичних понять про стилеві різновиди сучасної української літературної мови, формування вмінь і навичок добирати стилістичні ресурси відповідно до ситуації мовлення, вироблення навичок комунікативно виправданого використання засобів мови з дотриманням етикетних норм спілкування в писемному й усному мовленні.
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції – 12 год., практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 54 год.).
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання індивідуальних і домашніх завдань; поточна модульна робота. Підсумковий контроль: екзамен.
Базові знання	Наявність ґрунтовних знань із навчальних дисциплін: «Вступ до мовознавства», «Українська мова (за професійним спрямуванням)».
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none">Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації (ПРН-1).Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з	<ul style="list-style-type: none">Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК-3).Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями (ЗК-5).Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК-6).Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-10).

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати (ПРН-2).</p> <ul style="list-style-type: none"> Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами (ПРН-11). Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя (ПРН-14). 	<ul style="list-style-type: none"> Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію (СК-4). Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя (СК-6). Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань (СК-8). Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами (СК-9). Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів (СК-10).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Модуль 1		
Тема 1.1. Стилїстика як лінгвістична дисциплїна	Відвїдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерїалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостїйної роботи.	Пїдготувати доповїдї на теми: «Зв'язки стилїстики з їншими науками», «Методи лїнгвостилїстичних дослїджень».
Тема 1.2. Функцїональні стилї сучасної української мови	Відвїдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерїалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостїйної роботи.	Дїбрати зразки функцїональних стилїв сучасної української лїтературної мови, схарактеризувати їх.
1.3. Стилїстична й функцїональна диференцїацїя лексики. Тропи	Відвїдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерїалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостїйної роботи.	Виписати приклади використання метафор ї метонїмїї з художнїх творїв.
Тема 1.4. Стилїстичнї можливостї омонїмїї й паронїмїї	Відвїдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерїалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостїйної роботи.	Виписати приклади використання омонїмїв їз поетичних творїв. Проаналїзувати стилїстичнї функцїї цих мовних засобїв.
Тема 1.5. Стилїстичне використання синонїмїї й антонїмїї	Відвїдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерїалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостїйної роботи.	Навести приклади евфемїзмїв, перифраз, антитез та оксиморонїв.
Тема 1.6. Лексика їншомовного походження в стилїстичному планї. Неологїзми. Застарїлї слова	Відвїдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерїалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостїйної роботи; поточна модульна робота.	Навести приклади екзотизмїв ї варваризмїв. Проаналїзувати їхнї стилїстичнї функцїї.
Модуль 2		
Тема 2.1. Стилїстичнї можливостї термїнїв, професїоналїзмїв, жаргонїзмїв, дїалектизмїв	Відвїдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерїалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостїйної роботи.	Написати текст на молодїжну тематику, доречно вживаючи жаргонїзми. Пояснити їхнї стилїстичнї можливостї.
Тема 2.2. Фразеологїя та її стилїстичнї можливостї	Відвїдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерїалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостїйної роботи.	Дїбрати 5 трансформованих фразеологїзмїв (їз художнїх текстїв чи з газет), з'ясувати способи трансформацїї та функцїї в текстї.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Тема 2.3. Стилiстичне використання засобiв словотвору	Вiдвiдування занятъ; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занятъ; виконання навчальних завданъ; завдання самостiйної роботи.	Дiбрати з художньої лiтератури приклади використання слiв iз суфiксами суб'єктивної оцiнки й визначити, яке додаткове емоцiйне забарвлення вони надають лексемам.
Тема 2.4. Морфологiчні засоби стилiстики	Вiдвiдування занятъ; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занятъ; виконання навчальних завданъ; завдання самостiйної роботи.	Дiбрати приклади використання дiєслiв у рiзних функцiональних стилях.
Тема 2.5. Стилiстичне використання синтаксичних засобiв мови	Вiдвiдування занятъ; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занятъ; виконання навчальних завданъ; завдання самостiйної роботи.	Дiбрати з художнiх текстiв приклади вживання вiдокремлених членiв речення, прокоментувати iхнi стилiстичнi можливостi.
Тема 2.6. Стилiстичнi фiгури	Вiдвiдування занятъ; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занятъ; виконання навчальних завданъ; завдання самостiйної роботи; поточна модульна робота.	Виписати з поетичних творiв приклади використання стилiстичних фiгур.

Інформаційні джерела

Основні

1. Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови. Львів : Світ, 2003. 432 с. .
2. Бондарева Н. О. Стилiстика української мови : навч. посiб. Київ : Четверта хвиля, 2010. 248 с.
3. Волкотруб Г. Практична стилістика української мови. Тернопіль : Підручники і посібники, 2004. 256 с.
4. Дудик П. С. Стилiстика української мови : навч. посiб. Київ : Видавничий центр «Академія», 2005. 368 с.
5. Капелюшний А. Практична стилістика української літературної мови : навч. посiб. Львів : ПАІС, 2007. 400 с.
6. Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилiстика української мови : підруч. Київ : Вища школа, 2003. 462 с.
7. Пономарів О. Д. Стилiстика сучасної української мови. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2000. 248 с.

Додаткові

1. Арешенков Ю. О. Стилiстика української мови : конспект лекцiй та плани занятъ. Кривий Рiг : КрДПУ, 2007. 46 с.
2. Волковинський О. Поетика епiтета : монографiя. Кам'янець-Подiльський : ФОП Сисин О. В., 2011. 350 с.
3. Забiяка В. Свiт фразеологiзмiв: посiб. Київ : Видавництво Лiра-К, 2015. 304 с.
4. Єрмоленко С. Я. Нариси з української словесності (стилiстика та культура мови). Київ : Довiра, 1999. 431 с.
5. Коваль В. О. Стилiстика української мови : навч.-метод. посiб. Умань : ПП Жовтий, 2011. 149 с.
6. Конторчук Г. К. Стилiстика української мови : Практичний курс. Житомир : ПП «Рута», 2009. 212 с.
7. Кравець Л. В. Стилiстика сучасної української мови (фоностилiстика, стилi) : збiрник вправ. Київ : ЗАТ «НЕВТЕС», 2002. 48 с.
8. Кравець Л. В. Стилiстика української мови : практикум : навч. посiб. / За ред. Л. І. Мацько. Київ : Вища школа, 2004. 199 с.
9. Онуфрiєнко Г. С. Науковий стиль української мови : навч. посiб. Київ : Центр навчальної лiтератури, 2009. 392 с.
10. Погиба Л. Г., Голiченко Л. М., Кавера Н. В., Житар І. В. Культура української мови та практична стилiстика. Київ : Кондор-Видавництво, 2016. 198 с.
11. Пономарів О. Д. Культура слова : Мовностилiстичнi поради. Київ : Либiдь, 1999. 238 с.
12. Ришко О. М. Практична стилiстика : навч. посiб. Київ : НАУ, 2010. 320 с.
13. Стилiстика української мови : навч.-метод. посiб. / [упорядники: А. С. Попович, Л. М. Марчук ; за ред. А. С. Попович]. Кам'янець-Подiльський : Кам'янець-Подiльський національний унiверситет iменi Iвана Огiєнка, 2017. 172 с.
14. Чабаненко В. А. Стилiстика експресивних засобiв української мови. Запорiжжя : Запорiзький державний унiверситет, 2002. 351 с.
15. Шашенко С. Ю. Практикум «Стилiстика української мови» : навч. посiб. Київ : Видавництво Лiра-К, 2015. 82 с.
16. Шульжук Н. В. Стилiстика сучасної української лiтературної мови : навч.-метод. посiб. Рiвне – Острiг : Видавництво Нацiонального унiверситету «Острiзька академiя», 2012. 304 с.

Довідкові

1. Бибиc С. П. Словник iншомовних слiв : Глумачення, словотворення та слововживання: Близько 35 000 слiв i словосполучень. Харкiв : Фолiо, 2006. 623 с.

2. Єрмоленко С. Я., Бирик С. П., Тодор О. Г. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / за ред. С. Я. Єрмоленко. Київ : Либідь, 2001. 222 с.
3. Калашник В. С., Колоїз Ж. В. Словник фразеологічних антонімів. Київ : Довіра, 2001. 284с.
4. Словник синонімів української мови: У 2 т. / Уклад. : А. А. Бурячок, Г. М. Гнатюк, С. І. Головащук та ін. Київ : Наукова думка, 1999–2000. Т. 1. 1047 с.; Т. 2. 955 с.
5. Словник тропів і стилістичних фігур / автор-укладач В. Ф. Святовець. Київ : ВЦ «Академія», 2011. 176 с.
6. Українська мова : Енциклопедія / Редкол. : В. М. Русанівський, О. О. Тараненко (співголови), М. П. Зяблюк та ін. Київ : Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2004. 821 с.
7. Українська афористика. Київ : Просвіта, 2001. 320с.
8. Фразеологічний словник української мови : У 2 кн. / Уклад. В. М. Білоноженко та ін. Київ : Наукова думка, 1993. Кн. 1–2. 984 с.

Електронні ресурси

1. www.litopys.org.ua
2. www.mova.info
3. www.novamova.com.ua
4. www.pravopys.net
5. www.r2u.org.ua
6. www.rozum.org.ua

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.
- Дистанційний курс «Практична стилістика української мови», який розміщено в програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ.
- Мультимедійні презентації лекцій у програмі Power Point.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається з дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт заборонено (у т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування й підготовки практичних завдань у процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика щодо заохочення та мотивації: з метою мотивації студентів до активного та якісного виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру до загальної підсумкової оцінки можуть бути додані бали в обсязі до 10 % від загальної підсумкової оцінки, коефіцієнт мотивації (0,1). Мотивація студентів застосовується за умови виконання всіх видів навчальної роботи. Застосування та конкретне значення коефіцієнта мотивації пізнавальної діяльності студентів визначається науково-педагогічним працівником кафедри з урахуванням активності студента при вивченні навчальної дисципліни (відвідування навчальних занять, виконання видів навчальної діяльності, виконання поточних модульних робіт, участь у науково-дослідній роботі тощо)
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1.1-1.6): захист домашнього завдання (6 балів); обговорення матеріалу занять (6 балів); виконання навчальних завдань (6 балів); завдання самостійної роботи (4 бали); тестування (2 бали); поточна модульна робота (6 балів).	30
Модуль 2 (теми 2.1-2.6): захист домашнього завдання (6 балів); обговорення матеріалу занять (6 балів); виконання навчальних завдань (6 балів); завдання самостійної роботи (4 бали); тестування (2 бали); поточна модульна робота (6 балів).	30
Підсумковий контроль – екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни